
Grozījumi:

24.03.2011. likums / LV, 56, 08.04.2011. / Stājas spēkā 22.04.2011.
10.12.2020. likums / LV, 243, 16.12.2020. / Stājas spēkā 01.01.2021.
15.11.2021. likums / LV, 234A, 04.12.2021. / Stājas spēkā 01.01.2022.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Filmu likums

1.pants. Likumā lietotie termini

(1) Likumā lietotie termini atbilst Autortiesību likumā lietotajiem terminiem, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(2) Likumā ir lietoti šādi termini:

- 1) **filma** — pabeigts audiovizuāls vai kinematogrāfisks darbs, kuru veido savstarpēji saistītu un kustību iespaidu radošu attēlu sērija ar skaņas pavadījumu vai bez tā un kurš paredzēts publiskošanai;
- 2) **filmu nozare** — kultūras nozare, kas aptver Latvijas filmu veidošanu, Latvijas un ārvalstu filmu izplatīšanu, Latvijas filmu mantojuma saglabāšanu, aizsardzību, pieejamību un popularizēšanu;
- 3) **filmu nozares projekts** — projekts, kura mērķis ir Latvijas filmas veidošana, saglabāšana, aizsardzība, popularizēšana un izplatīšana, sabiedrības informēšana un izglītošana filmu mākslas jomā, filmu nozares speciālistu apmācība, starptautiskā sadarbība filmu jomā u.c.;
- 4) **filmās veidošana** — radošās ieceres īstenošanas process, kura laikā tiek radīta filma;
- 5) **kopražojuma filma** — filma, kas veidota, sadarbojoties Latvijas producentiem vai Latvijas un ārvalstu producentiem;
- 6) **filmās izplatīšana** — vienlaikus vai pēc darba publiskošanas veikta darbība, ar kuru filmu padara pieejamu sabiedrībai (tai skaitā tirdzniecība, noma, publiska demonstrēšana, raidīšana televīzijā, internetā un citos veidos);
- 7) **filmās klasifikācijas indekss** — noteiktiem kritērijiem atbilstošs apzīmējums, kas norāda uz filmas piemērotību un tās satura iespējamo ietekmi uz noteikta vecuma skatītāju grupām;
- 8) **publiskais finansējums** — valsts budžeta vai pašvaldību budžetu līdzekļi, valsts vai pašvaldību administrētie Eiropas Savienības un ārvalstu finansiālā atbalsta līdzekļi, ko konkursa kārtībā piešķir filmu nozares projektu īstenošanai.

2.pants. Likuma mērķis

Likuma mērķis ir nodrošināt filmu nozares attīstību Latvijā, atbalstot Latvijas filmu veidošanu un izplatīšanu, kā arī saglabāšanu, aizsardzību, pieejamību un popularizēšanu.

3.pants. Latvijas filma

Par Latvijas filmu uzskatāma:

- 1) filma, kuru producē normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā Nacionālajā kino centrā reģistrēts Latvijas filmu producers un kurā veidotāju galvenajā radošajā komandā vismaz viens loceklis (režisors, scenārija autors, komponists, filmas mākslinieks, animācijas mākslinieks, operators) ir Latvijas pilsonis vai Latvijas nepilsonis, vai persona, kura saņēmusi pastāvīgās uzturēšanās atļauju Latvijā;
- 2) līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai pabeigta filma kā būtiska Latvijas kultūras mantojuma daļa, kurai ir mākslinieciska, vēsturiska, zinātniska vai citāda kultūras vērtība.

4.pants. Latvijas filmu saglabāšana un aizsardzība

(1) Gada laikā pēc tādas Latvijas filmas pabeigšanas, kura saņēmusi publisko finansējumu, filmas producers iesniedz Latvijas Nacionālajam arhīvam filmas oriģinālu vai filmas kopiju tādā formātā, kas ļauj iegūt filmas oriģināla kvalitāti.

(2) Latvijas filmas producers, kura veidotai Latvijas filmai nav bijis piešķirts publiskais finansējums, pēc filmas pabeigšanas var iesniegt Latvijas Nacionālajam arhīvam filmas oriģinālu vai filmas kopiju tādā formātā, kas ļauj iegūt filmas oriģināla kvalitāti.

(3) Kārtību, kādā Latvijas filma tiek nodota valsts glabāšanā Latvijas Nacionālajā arhīvā, kā arī valsts glabāšanā nodotās filmas pieejamības un izmantošanas kārtību nosaka Arhīvu likums.

5.pants. Valstij piederošo un piekrtīgo filmu izmantošana

(1) Autortiesību likumā paredzētās licences tādu filmu izmantošanai, kuru autortiesības vai blakustiesības pieder vai piekrīt valstij, izsniedz Nacionālais kino centrs, ja citos likumos nav paredzēts citādi.

(2) Maksu par filmas izmantošanu Nacionālais kino centrs nosaka, ievērojot Ministru kabineta noteikto metodiku, pēc kādas aprēķināma maksa par tādu filmu izmantošanu, kuru autortiesības vai blakustiesības pieder vai piekrīt valstij. Šis noteikums neattiecas uz dokumentiem, kuri nodoti valsts glabāšanā Latvijas Nacionālajā arhīvā.

(Otrā daļa stājas spēkā 01.07.2011. Sk. pārejas noteikumu 2.punktu)

6.pants. Filmu klasifikācija

(1) Filmu klasifikācijas mērķis ir informēt par filmas saturu un tās iespējamo ietekmi uz skatītāju, jo īpaši uz bērnu, norādot to ar atbilstošu filmu klasifikācijas indeksu. Filmā izplatītāja pienākums ir norādīt attiecīgās filmas klasifikācijas indeksu skatītājam labi redzamā, saprotamā un nepārprotamā veidā.

(2) Filmu klasifikācijas indeksu piešķiršanas kritērijus, kārtību, kādā filmu producenti vai izplatītāji pēc filmu klasifikācijas indeksiem klasificē Latvijas Republikas teritorijā izplatītās filmas, kā arī norāda filmu klasifikācijas indeksus, nosaka Ministru kabinets.

7.pants. Filmu producentu reģistrācija

(1) Lai nodrošinātu informāciju par filmu nozari raksturojošiem rādītājiem, kā arī veicinātu publiskā finansējuma piešķiršanas un izlietojuma kontroli un uzraudzību, Nacionālais kino centrs veido un uztur filmu producentu reģistru. Filmu producentu reģistrā iekļaujamais datus un reģistra vešanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(2) Par filmu producentu reģistrāciju tiek iekasēta valsts nodeva. Valsts nodevas apmēru un maksāšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

8.pants. Publiskā finansējuma piešķiršanas nosacījumi Latvijas filmu veidošanai

(1) Publisko finansējumu Latvijas filmas veidošanai neatkarīgi no finansējuma administrētāja var piešķirt, ja tā atbilst vismaz trijiem no šādiem nosacījumiem:

- 1) filmas darbība noris galvenokārt Latvijā vai citā Eiropas Savienības valstī, vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī, vai Šveicē;
- 2) vismaz viens no galvenajiem varoņiem ir saistīts ar Latvijas kultūru vai teritoriju, kurā runā latviešu valodā;
- 3) filmas režisors vai scenārija autors ir Latvijas pilsonis vai Latvijas nepilsonis, vai persona, kura saņēmusi pastāvīgās uzturēšanās atļauju Latvijā, vai arī scenārija autors ir persona, kas runā latviešu valodā;
- 4) filmas galvenā tēma ir kultūras, sabiedrības, politiskie vai vēstures jautājumi, kas attiecas uz Latvijas sabiedrību un ir būtiski tai;
- 5) viena no filmas oriģinālajām galversijām ir latviešu valodā;
- 6) filmas scenārija pamatā ir Latvijas literārs oriģināldarbs.

(2) Kopražojuma filma var pretendēt uz publiskā finansējuma saņemšanu, ja tā atbilst šā panta pirmajā daļā noteiktajam vai ja to paredz Latvijas Republikai saistoši filmu nozari un kopražojuma filmu veidošanu regulējoši starptautiskie līgumi.

(3) Publisko finansējumu Latvijas filmas veidošanai piešķir filmu producentu reģistrā reģistrētam filmu producentam — komersantam, biedrībai vai nodibinājumam.

(4) Ja piešķirtie finanšu līdzekļi netiek izmantoti atbilstoši finansēšanas līguma nosacījumiem, publiskā finansējuma piešķirējs no finansējuma saņēmēja piedzen piešķirtos un neatbilstoši izlietos finanšu līdzekļus.

9.pants. Nacionālā kino centra administrētais finansējums Latvijas filmu nozares projektiem

(1) Lēmumu par publiskā finansējuma piešķiršanu attiecīga filmu nozares projekta atbalstīšanai vai atteikumu piešķirt publisko finansējumu pieņem Nacionālā kino centra vadītājs, ievērojot ekspertu komisijas sniegto atzinumu.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto lēmumu var apstrīdēt Kultūras ministrijā, bet Kultūras ministrijas lēmumu var pārsūdzēt tiesā. Lēmuma apstrīdēšana vai pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

(3) Ministru kabinets nosaka publiskā finansējuma konkursam pieteikto filmu nozares projektu sagatavošanas noteikumus, to vērtēšanas kritērijus, lēmumu pieņemšanas kārtību, kā arī finansēto projektu uzraudzības kārtību.

10.pants. Nacionālais kino centrs, tā kompetence

(1) Nacionālais kino centrs ir kultūras ministra pakļautībā esoša valsts tiešās pārvaldes iestāde, kas īsteno valsts politiku filmu nozarē.

(2) Nacionālais kino centrs savas kompetences ietvaros:

- 1) administrē un konkursa kārtībā piešķir publiskā finansējuma līdzekļus filmu nozares projektu īstenošanai;
- 2) organizē filmu nozares projektu konkursus;
- 3) kontrolē Nacionālā kino centra administrētā publiskā finansējuma izlietojumu;
- 4) popularizē Latvijas audiovizuālās kultūras vērtības, veicinot Latvijas filmu pieejamību un izplatību Latvijā un pasaulē;
- 5) koordinē Latvijas filmu nozares līdzdarbību ārvalstu audiovizuālās jomas atbalsta programmās;
- 6) ved filmu producentu reģistru;

- 7) uzrauga filmu klasifikācijas noteikumu izpildi;
- 8) apkopo un analizē informāciju par filmu nozari;
- 9) administrē valstij piederošo vai piekritīgo filmu autortiesības un blakustiesības;
- 10) piešķir filmai kopražojuma statusu, tai skaitā saskaņā ar Eiropas konvenciju par kinematogrāfiskiem kopražojumiem;
- 11) veic citas normatīvajos aktos noteiktās funkcijas un uzdevumus.

(3) Nacionālais kino centrs tiek finansēts no valsts budžeta dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem, no īpašiem mērķiem iezīmētiem ieņēmumiem, kā arī no pašu ieņēmumiem, to skaitā no ieņēmumiem par sniegtajiem maksas pakalpojumiem, no ziedojumiem, dāvinājumiem un ārvalstu finansiālā atbalsta līdzekļiem.

11. pants. Līdzfinansējums ārvalstu filmu uzņemšanai Latvijā

(1) Lai piesaistītu ārvalstu finansējumu filmu nozarei un citām saistītajām nozarēm, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra administrē un konkursa kārtībā sadala valsts budžeta līdzfinansējumu ārvalstu filmu uzņemšanai Latvijā.

(2) Latvijas Investīciju un attīstības aģentūrai ir tiesības noslēgt civiltiesisku līgumu ar filmu producentu par nosacījumu izpildi valsts līdzfinansējuma saņemšanai, ja saistībā ar ārvalstu filmu uzņemšanu Latvijā tiek prognozēts nodokļu ieņēmumu palielinājums valsts budžetā.

(3) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā ārvalstu filmu uzņemšanai Latvijā tiek piešķirts valsts budžeta līdzfinansējums, un valsts budžeta līdzfinansējuma piešķiršanas kritērijus, tai skaitā kritērijus, atbilstoši kuriem nosaka uz filmu uzņemšanu Latvijā attiecināmās izmaksas.

(15.11.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

12.pants. Latvijas Filmu padome

(1) Latvijas Filmu padome ir konsultatīva institūcija, kuru izveido un kuras nolikumu un personālsastāvu apstiprina kultūras ministrs.

(2) Latvijas Filmu padomes sastāvā ir divi filmu nozares nevalstisko organizāciju deleģēti pārstāvji, pa vienam pārstāvim no Kultūras ministrijas, Nacionālā kino centra, Valsts kultūrkapitāla fonda Filmu mākslas nozares ekspertu komisijas, Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes, Latvijas Kultūras akadēmijas, sabiedriskās televīzijas, komerctelevisijas, kā arī divi speciālisti, kas pārstāv filmu nozares radošo, ražošanas, izplatīšanas vai saglabāšanas jomu.

(3) Latvijas Filmu padome:

- 1) konsultē filmu nozares stratēģijas un politikas izstrādē;
- 2) sniedz atzinumus jautājumos, kas saistīti ar filmu nozari un tās attīstību;
- 3) analizē filmu nozari regulējošos normatīvos aktus un sniedz priekšlikumus to pilnveidošanai.

(4) Latvijas Filmu padomes darbību nodrošina Kultūras ministrija.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.03.2011. un 10.12.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

Pārejas noteikumi

1. Ministru kabinets līdz 2010.gada 30.jūnijam pieņem šā likuma 6.panta otrajā daļā, 7.panta pirmajā un otrajā daļā paredzētos Ministru kabineta noteikumus.

2. Šā likuma 5.panta otrā daļa stājas spēkā 2011.gada 1.jūlijā.

3. Šā likuma 11.pants stājas spēkā 2013.gada 1.janvārī.

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 2010.gada 17.jūnijā.

Valsts prezidents V.Zatlers

Rīgā 2010.gada 29.jūnijā

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"